

Πετυχημένος σκηνοθετικός συντονισμός, θέαμα με παλμό

» «Το Μικρό Μαχαγκόνι» των Μπέρτολντ Μπρεχτ/Κουρτ Βάιλ από την ΕΘΑΛ

Μετάφραση: Αιμίλιος Χαραλμπίδης
Σκηνοθεσία/δραματουργική διασκευή:
Μηνάς Τίγκιλης
Συνεργασία: Κατερίνα Βοσκαρίδου
Σκηνικά: Χρίστος Σιαμαρρής
Κοστούμια: Ρομίνη Πολυμνίου
Κίνηση: Χλόη Μελίδου
Ενορχήστρωση/Στίχοι τραγουδιών:
Γιώργος Σίννος
Μουσική διδασκαλία: Μάριος Ανδρέου
Σχεδιασμός φωτισμού: Αλεξάνταρ Γιότοβιτς
Παίζουν: Μηνάς Τζωρακάκης, Μηνάς Τίγκι-
λης, Άννα Παπαγεωργίου, Μαρίνα Βρόντη,
Δημήτρης Κωνσταντινίδης, Τζωρτζίνα Τά-
τσι, Ντίνα Πετρίδου, Νάνσυ Χαραλάμπους,
Διομήδης Κουφτερός, Γιάννος Αντωνίου,
Ρίκκος Παφίτης
Αφήγηση: Μόνικα Βασιλείου
Μουσικοί: Κυριάκος Κυριάκου (πίانو),
Philip Hill (τρομπέτα)

Η ΕΘΑΛ επέλεξε για την εκατοστή του, επετει-
κή παραγωγή «Το Μικρό Μαχαγκόνι» των Μπέρ-
τολντ Μπρεχτ και Κουρτ Βάιλ. Προς τιμήν του καλ-
λιτεχνικού της διευθυντή Μηνά Τίγκιλη, η ΕΘΑΛ
αποφεύγει τα ρεπερτοριακά βραχυκυκλώματα
που κατά καιρούς παθαίνουν τα άλλα ελεύθερα
θεατρικά σχήματα, και η ποικιλία των επιλογών
της είναι συνειδητή και όχι σπασμωδική και εξανά-
γκης, όπως συχνά συμβαίνει. Η παραγωγή βασί-
ζεται στη διασκευή του Berliner Ensemble του
1963, η οποία μορφοποίησε θεατρικά μια από
τις πρώτες δισταυρώσεις των δύο ταλέντων του
γερμανικού θεάτρου, νεαρών τότε, Μεγάλων με-
τά, των Μπέρτολντ Μπρεχτ και Κουρτ Βάιλ. Το
Songspiel Mahagonny υπήρξε προπομπός της
«Ανόδου και πτώσεως της πόλης Μαχαγκόνι». Ο
διασκευαστής και σκηνοθέτης της λεμεσιανής πα-
ραγωγής Μηνάς Τίγκιλης επιλέγει το έργο για τους
εξής, θαρρώ, λόγους. Πρώτον, η δισκογραφημέ-
νη έκδοση του Berliner Ensemble αποτελεί στέ-
ρεο μοντέλο προς ανέβασμα, γεγονός που διευ-
κολύνει και συντομεύει την πορεία του θιάσου
προς την παράσταση. Δεύτερον, ως Songspiel το
έργο περιέχει κατά 90% τραγούδια, σε θεατρι-
κότατη μεν παρουσίαση, αλλά προϊόν ισότιμης συ-
νεργασίας του ενορχηστρωτή Γιώργου Σίννου, του
μουσικού διδασκάλου του έργου Μάριου Ανδρέ-
ου, των μουσικών Κυριάκου Κυριάκου και Philip
Hill, της χορογράφου Χλόης Μελίδου και των ηθο-
ποιών, που τραγουδούν ωραία. Οι μουσικές ικα-
νότητες της ομάδας που συγκροτήθηκε για το «Μα-
χαγκόνι» είναι ο τρίτος λόγος ή μάλλον η πρού-
πόθεση του όλου εγχειρήματος.

Ο ρόλος του σκηνοθέτη σε μεγάλο βαθμό πε-
ριορίζεται σε ρόλο συντονιστή. Και αν συλλογιστεί
κανείς με μη καλλιτεχνικές κατηγορίες και λάβει
υπόψη τη διοργάνωση από την ΕΘΑΛ (βλ. Μηνάς
Τίγκιλης) συμποσίου με θέμα «Θέατρο και... περι-
φέρεια. Μοντέλα θεατρικής αποκέντρωσης» στις
15 και 16 Μαρτίου, με πολλές συμμετοχές, ξένες
και ντόπιες, και τη φιλοξενία της κρητικής Εταιρείας
Θεάτρου Μνήμη με την παράσταση «Υπόγειο
Μπλουζ» του Πέτερ Χάντκε, θα καταλάβει καλύ-
τερα πόσο ταίριαζε σ' όλο το σκηνικό μια μαζεμέ-
νη και ευέλικτη παραγωγή, όπως το «Μαχαγκόνι».

Αν όμως πάψουμε να σκεφτόμαστε με μη καλ-
λιτεχνικές κατηγορίες και επιστρέψουμε εντός θε-
άτρου, όπως αρμόζει, θα δούμε ότι ο Τίγκιλης, προ-
τού συντονίζει, έπρεπε να δημιουργήσει τις φι-
γούρες, τα σώματα και τα πρόσωπα των κατοίκων
της πόλης Μαχαγκόνι, να φτιάξει το «ανθρωπο-
κουκλοθέατρο» του Μπρεχτ που με τον αγώνα,
τον έρωτα και το θάνατό τους θα αποδείξουν το
θεώρημά του για την παντοδυναμία του χρήμα-
τος. Βοηθούμενος από την ενδυματολόγο Ρομίνη
Πολυμνίου, όπως και από τα έργα των Γερμανών
εξπρεσιονιστών του Μεσοπολέμου, που χρησι-
μοποίησε ως φόντο ο σκηνογράφος Χρίστος Σια-

μαρρής, ο σκηνοθέτης κερδίζει τις οπτικές εντυ-
πώσεις πριν ακόμα οι φιγούρες του περάσουν σε
δράση (όπως, π.χ., με την Μπέσσυ της Άννας Πα-
παγεωργίου, που και μόνο με την παρουσία της
έπαιζε). Στην όψη προστίθενται, όπως ήδη ειπώ-
θηκε, το τραγούδι και η κίνηση. Ο σκηνοθετικός
συντονισμός είναι πετυχημένος, το θέαμα έχει
παλμό, ειδικά στις σκηνές που οι ηθοποιοί δεν αφή-
νονται απλώς στην εκτέλεση τραγουδιών, αλλά
διατηρούν το ύφος του μπρεχτικού θεατρικού κα-
μπαρέ. Μια από τις τοπικές λεμεσιανές θεατρικές
παράδόσεις είναι η συνεργασία με ερασιτέχνες
ηθοποιούς στις παραστάσεις επαγγελματικού θε-
άτρου, έτσι και τώρα η παραγωγή υποκριτικά μοι-
άζει με τρένο, όπου τους επαγγελματίες ηθοποι-
ούς ακολουθούν οι έμπειροι ερασιτέχνες και στο
τέλος της αμαξοστοιχίας είναι οι άπειροι. Κυρίως
κινητήριος δύναμη της παράστασης: Η Τζωρτζίνα
Τάτσι. Το φωνητικό χάρισμα είναι εντυπωσιακό,
η κίνηση τόσο σωστή στυλιστικά, το πρόσωπό
της μπρεχτικά αποστασιοποιημένο, ίδιο στον έρω-
τα και στην καταστροφή του Πάουλ Άκερμαν. Ο
Πάουλ Άκερμαν του Διομήδη Κουφτερού, πρώτα
θύτης και μετά θύμα στον κόσμο όπου κυβερνά
το χρήμα. Ο ηθοποιός κινείται και τραγουδά με

σπάνια στην κυπριακή σκηνή άνεση (θυμηθείτε
το «Zoo» και το «Cabaret»), παραμένει στο μικρό
μέρος της πρόζας εκτός των παθών, όπως προ-
σπάζει ο Μπρεχτ. Θα ήταν ενδιαφέρον να βλέπα-
με τον Κουφτερό σε κάποιο ρόλο όπου η φωνητι-
κή και η πλαστική του ικανότητα να μην επισκιά-
ζουν τη δραματική.

Το σημείωμα τελειώνει, και δεν αναφέρθηκε
ακόμα σ' έναν ακόμα σημαντικό λόγο, που μάλ-
λον λήφθηκε υπόψη από την ΕΘΑΛ κατά την επι-
λογή του έργου. Τα ιδεολογικά θεωρήματα του
Μπρεχτ γίνονται (και πάλι) ολόψυχα αποδεκτά
σε μια εποχή που οι στρατιές των ανέργων μπαί-
νουν σε έντονη αντίθεση με τους λογίων λογίων
Golden Boys.

ΝΟΝΑ ΜΟΛΕΣΚΗ

Υ.Γ. Όσοι θαρραλέοι έμειναν την περασμένη Κυ-
ριακή μετά από την παράσταση της ΕΘΑΛ για δεύ-
τερη δόση θεάτρου και είδαν τη φιλοξενομένη
στον Τεχνοχώρο παραγωγή της Εταιρείας Θεά-
τρου Μνήμη από τα Χανιά, γνώρισαν ένα πολύ (μα
πολύ!) ενδιαφέρον θεατρικό κείμενο του Πέτερ
Χάντκε, το «Υπόγειο Μπλουζ», και έναν πολύ (μα
πολύ!) καλό ηθοποιό, τον Μιχάλη Βιρβιδάκη.